

Statsbudsjettet 2019 Kap 1429 Post 70 – Bevaringsprogram
for utvalgte arkeologiske kulturminne (BARK)

Rapportering 2019
Hordaland fylkeskommune

INNHALD

Vindenes, Fjell kommune	ID 64065 m.fl.....	2
Kvalvågen/Skaganeset, Sund kommune	ID 97070, 161054 m.fl.....	6
Tilrettelegging Ruskeneshellaren, Bergen	ID 25782.....	8
Kulturløype på Aganeset, Ullensvang	ID 100777 m.fl.....	9
Skipshelleren, Vaksdal	ID 15917.....	10
Kulturminne på Seim, Granvin	ID 108555 m.fl.....	13
Vollane, Bergen	ID 103193.....	13
Tilrettelegging Kongshaugen på Hop	ID 91779.....	13
Tilrettelegging Kolltveit	ID 127360 mfl.....	13
Tilrettelegging Munkarøysi, Granvin	ID 55574.....	11
Steinalderstien, Austrheim	ID 66703 mfl.....	14
Oppsummering.....		15

BARK	Tiltak	Prosjektkostnad	Tilskot	Utbetalt	Rest
2015	Skjøtsel, skilt, plan	65.000,-	10.000,-	10.000,-	0,-
2016	Skjøtsel, skilt	75.000,-	20.000,-	0,-	20.000,-
2017				0,-	20.000,-
2018				20.000,-	0,-
2017 RA-tilskot	Skjøtsel	Søknad sendt direkte til Riksantikvaren	110.000,-	0,-	110.000,-
2018 RA-tilskot				0,-	110.000,-
2019 RA-tilskot				110.000*	0,-

Tilskot er utbetalt og rapport frå skjøtelsarbeidet ligg vedlagt.

** Kr 40.000,- vert overført Fjell kommune. Kr 70.000,- er ynskt som forskot og bes overført Hordaland fylkeskommune. Hordaland fylkeskommune tar ansvar for at prosjektet vert gjennomført i 2020 og dei resterande midlane nytta i tråd med retningslinjene for tilskotet.*

Fjell kommune har gjennomført omfattande skjøtelsarbeid på Høybøen i 2019. Det er laga utkast til to informasjonstavler om Vindenes og Høybøen. Arbeidet med skjøtsel av øydegarden er starta opp og store delar av den gamle innmarka er no synleg. Vegetasjonskappet frå ryddearbeidet i 2016 er tatt ut av lokaliteten og brent. Dette var ein prioritet under arbeidet.

Foto: HFK

Delar av vegetasjonen er satt att av omsyn til beitedyr i området, men området kring tuftene er rydda slik at det er meir opent areal kring tuftene, og all einer og busker mellom tuftene og det opne innmarksområdet er fjerna. Det er rydda mykje vegetasjon i skråninga mellom tuftene og gravrøysene, slik at det no er mogleg å ferdast lettare mellom desse og slik at fleire av rydningsrøysene er synlege. Her står det likevel framleis att mykje vegetasjon, og ein del av vegetasjonen som vart felt under arbeidet i november 2019 vart ikkje flisa opp og dette må takast att seinare.

Arbeidet er tid- og kostnadskevjangende, men det fungerer godt med metoden som vart nytta i 2019 der flisekuttar vart frakta inn med helikopter. Ein stor, beltegåande flisekuttar vart plassert på eit tørrare område på lokaliteten tett ved skråninga med mest vegetasjon. Vegetasjonskapp vart flisa i bigbags og frakta ut med helikopter. Kort flytid for helikopter gjer at ein kan få mykje arbeid gjort på kort tid dersom alt er godt organisert på førehand. Samanlikna med tida det tar å manuelt dra vegetasjonskapp ut av lokaliteten og brenna det er helikopter og flisekuttar klart den mest effektive metoden for skjøtsel når det er snakk om så store mengder som i dette tilfellet. Når området stort sett er rydda og det er snakk om vedlikehald vil det i større grad vera effektivt å frakta vegetasjonskapp ut av lokaliteten og brenna dette der. Det er likevel viktig å sikra at det er tilstrekkelig beitepress på lokaliteten til at ein unngår attgroing.

I 2020 vil Fjell kommune ferdigstilla det mest omfattande av skjøtselsarbeidet, og setje opp skilta som er utarbeidd for området. Utplassering av skilt er avventa i påvente av at skjøtselsarbeidet var komme lenger.

Skråninga mellom tuftene og gravrøysene før rydding. Foto:HFK

Skråninga mellom tuftene og gravrøysene etter rydding 2019. Det er tatt ned svært store mengder vegetasjon, men det er framleis mykje att. Det er no likevel mogleg å sjå ryggen der gravrøysene ligg frå lokaliteten, og det er opna eit område slik at det er lett å gå opp dit. Søyleeiner er satt att av omsyn til beitedyr. Foto: HFK

Området framfor tuftene var i mindre grad tilgrodd med einer og lauvkratt. Det kjem dårleg fram på foto, men denne vegetasjonen gjorde at ein ikkje såg tuftene før ein var heilt nært dei. Det gjorde òg at når ein var ved tuftene mista ein den kjensla av eit ope innmarksområde som ein elles ville hatt. Rydding av vegetasjon i dette området tok meir tid enn venta, men det vart likevel prioritert. No er tuftene synlege når ein går opp over den graskledde innmarka, og dei har fått meir luft kring seg.

Området framfor tuftene før og etter skjøtsel. Begge foto: HFK

Meir omfattande rekneskap kan finnast i vedlagt delrapport. Rekneskapet er oppsummert her:

Kostnad	Finansiering	Fjell kommune	Fjell kommune Grøn etat	HFK	BARK 2019	SUM
Skjøtsel		28.000,- 56t á 500	72.640,- Timeliste i delrapport	26.600,- 38t á 700		127.240,-
Admin, skjøtelsplan, synfaring, .m.m.		17.000,- 34t á 500		25.900,- 37 t á 700		42.900,-
Utgifter til helikopter, utstyr, bigbags, leige av flisekuttar, m.m. jamfør vedlagt rapport		32.171,-			40.000,-	72.171,-
SUM		77.171,-	72.640,-	52.500,-	40.000,-	242.311,-

Total eigeninnsats timebruk: 170.140,-

Kostnader til utstyr: 72.171,-, derav kr 40.000,- BARK og kr 32.171,- eigeninnsats

Konklusjon

Fjell kommune ber om utbetaling av tilskot tildelt 2017, kr 40.000,- Kommunen ber òg om forskot på kr 70.000,- for å ferdigstille arbeidet i 2020, tilsaman kr 110.000,-. Delrapport ligg vedlagt.

Foto: HFK

BARK	Tiltak	Prosjektkostnad	Tilskot	Utbetalt	Rest
2017	Forprosjekt	530.000,-	200.000,-	200.000,-	0,-
2018	Vidareføring prosjekt	220.000,-	50.000,-	50.000,-	0,-
2019	Vidareføring prosjekt		50.000,-	50.000,-	0,-

Prosjektet er ferdigstilt og tilskotet vert utbetalt.

Prosjektet tilrettelegging av kulturløype på Skaganeset og Kvalvågen er no ferdigstilt. Fyrste fase av prosjektet med tilskot tildelt i 2017 vart ferdigstilt og utbetalt i fyrste halvdel av 2018 gjennom delrapportering. Arbeidet har i 2018 var fokusert kring ferdigstilling av informasjonstavler om steinalder og montering av desse. Det vart gjennomført eit formidlingsopplegg for skuleborn i området. Prosjektet vart vidareført og ferdigstilt i 2019. For å trekka dei lange linjene mellom steinalderen og i dag er det utarbeidd to informasjonstavler om bruken av kvalvågen i nyare tid; ei tavle om kvalfangst og ei om småfiske og sauehald. Det er gjennomført formidlingsopplegg for skuleborn over to dagar der det fyrst vart gjennomført teori på skulen og deretter var ein turdag i området der elevane fekk vitja lokalitetane. Sund kommune har samstundes gjennomført eit større arbeid for å reetablera moglegheita til ferdsle ut til Stekholmen. Sundet mellom Skaganeset og Stekholmen er smalt og grunt, og ein steinmur med opning vart her brukt for å frakta sauer over til holmen. Kommunen har tildelt midlar til restaurering av denne steinmuren og konstruksjonen av ei bru her. Dette gjer at folk kan komma til Kvalbua der ein lagra nota til å stenga vågen med, og oppleva samanhengen i landskapet på ein ny måte.

FISKARBONDEN

Kvalvågen heiter området frå Stekasundet og sarover. Vågen er 1250 meter lang, men på det smalaste berre 65 meter. Det var her dei sperra sundet slik at kvalen vart stengt inne. Kvalvågen har vore eit viktig matfat for folket i generasjonar. Ved sida av kvalen vart der fanga mange fiskeslag. Viktigast av desse var silda, men fangsten kunne også vera storje, makrell, brising, ål, pale (småsel), lyr og hyse.

Kvalvågen høyrde til dei nærmaste brukne. Når det kom andre fiskarar til, måtte desse betala landslott (lokalt lott) for fiskeretten. Når kystfolket samarbeidde om fangst og fiske, vart utkomme delt på dei som deltok. Denne inntekta vart også kalla lott.

ISFISKE

Det viktigaste isfiske skjedde med pik. Men under lange periodar med vågen tilfrosen, vart det også brukt garn under isen. Når isen var borte, tok torslefsket seg opp. Fisker hadde hatt rotete bader mellom isen låg. Det var ikkje uvanleg at isen la seg ved juletid. Somme vintrar kunne den bli liggjande til langt ut i mars. Slik er det ikkje lengre, milde vintrar mest utan is i vågen er det vanlege.

"Far min brukte ei lang bambusstang som han skubba under isen frå hol til hol. Dette gjekk fint med stails. Var det sne på den var det problem med å finna enden av stanga. Så vart gagna halt ut med tauet. Det hente ein sjeldan gang at han sette ut tau før isen kom, då var det berre å dra gagnet ut der tauet var plassert."

Sverre Sangott

Nabost i vågen, Foto: Sverre Sangott

Fishing and sheep farming

Kvalvågen is a long inlet or bay that stretches about 1,5 kilometres from Stekholmen to the bay at Sangott. At its most narrow point the sound is only 65 metres across, and when a whale entered the inlet this strait was closed by a net trapping it inside so it could be hunted and killed. The bay was an important source of food for the surrounding farms. Aside from hunting whales, fishing was also important. Some years ice covered the bay for several months. Nets were set under the ice and ice fishing was common. The nearby farms had the right to fish in Kvalvågen, others had to pay a fee in order to fish here. Sheep farming is traditional in the area. Sheep are rugged and can survive in the sparse coastal landscape. Stekholmen - the small island at the mouth of the bay, was used for grazing. Later many farmers grazed their sheep in mountain pastures in addition to the grazing found along the coast.

SMÅFISKE

Opp gjennom tidene har det vore ein heller liten, men jarnn aktivitet med småfiske og kastang etter silid og makrell med landrot. Frå Kjalpehusagane vaktas dei på fiskestime. Når dei kom inn i Kjalpe, var det inga tid å miste. Draumen var det store varpet og i mars 1913 kom fangsten som framleis lovor på folkemunne. Storlaget var på meir enn 25000 heistolar. Prisen på silid var gode for 1. verdenskrig. Mange hus, både våningshus og laer, vart bygd og pengar frå dette eine kastet. Fiske med stenet har vore drive i fleire generasjonar i Kvalvågen. Ei landbot vart sett ut i ring med ein liten opning mot land. Fisker som sigle langsmed land går då inn i nota. Den går sjeldan ut att og etter at nota har stått ute 2-3 dagar kan ein få gode fangstar. Den vanligaste fisken som sig inn er lyr.

SAUEHALD

Sauhald har lange tradisjonar i Skogsvåg. Sauen er eit neysent og hardtått dyr som eignar seg godt i det karrige kystlandskapet. Det vart bygt ei trebru over Kjalpehalet, Kjalpebrua. Det var lettare å få saueuene over brua enn å ta dei i båt. Etter kvart kom nye saueslag til, og bondene fekk fleire dyr. Kravet til gode boteforhold auka. Mange saueeigarar tok til å bruke fjellbeite.

Etter gammal folketru måtte det alltid stå att ein liten utlodd når sauen var kjipt. Dotten skulde sikre sauetukka. Flekkete lam vart sett på som lukkedyr. Mange stader såg dei på saueuene korleis voret vart. Dansa dei om morgonen, vart dei vind. Stangast dei, venta uveret.

Ørd i spor

For meir informasjon, last ned tarapplikasjonen Ørd i Spor. www.ordispor.no

© 2019 Sund kommune. Alle rettigheter reservert. Dette er ein del av prosjektet "Kvalvågen og Skaganeset".

Finansiering Kostnad	Sund kommune	Studentarbeid AHKR	Dugnad	BARK 2018	SUM
Illustrasjon				6.817,-	6.817,-
Trykk				7.950,-	7.950,-
Video og implementering QR-koder	11.017,-			35.233,-	46.250,-
Montering skilt, m.m.			10.000,-		10.000,-
Førebuing skilt om kvalfangst, formidlingsopplegg Kvalfangst/steinalder skule, m.m.		120.000,-			120.000,-
Arbeid innhald web.app					
Admin	40.000,-				40.000,-
SUM	51.017,-	120.000,-	10.000,-	50.000,-	231.017,-

Konklusjon

Prosjektet er ferdigstilt og ein omfattande sluttrapport ligg vedlagt. Tilskotet vert utbetalt.

BARK	Tiltak	Prosjektkostnad	Tilskot	Utbetalt	Rest
2014	Tilrettelegging		25.000,-		
2018				21.000,-*	4.000,-
2019				4000,-	0,-

Prosjektet er ferdigstilt og tilskotet utbetalt. Sluttrapport ligg vedlagt.

* Tidlegare utbetalt tilskot

Prosjektet er gjennomført i samarbeid med Bergen kommune, Byantikvaren. Det er gjennomført skjøtsel av helleren, og kulturminneskilt er montert i kanten av veggen som passerer kulturminnet. Då lokaliteten og tilrettelegginga ligg i eit friområde vil vedlikehald av desse verte tatt med i avtale om vedlikehald av friområdet. Det er difor ikkje planar om eigen skjøtelsesplan for lokalitetane. Tilskotet er utbetalt og sluttrapport ligg vedlagt.

Steinalder på Ruskeneset

Her på Ruskeneset ligg ein heller som vart brukt som buplass i yngre steinalder omlag 3300 f.Kr. og heilt opp til jernalderen omlag 550 e.Kr. Det var størst aktivitet i siste del av steinalderen og i bronsealder. I steinalderen var havnivået fleire meter høgare enn i dag og tidevasstraumar som Nordåstraumen gav folk rike fiskeresursar.

Buplassane vart oppdaga i 1914, og utgraving av arkeolog Haakon Shetelig og zoolog August Brinkmann i perioden 1914-1916. Opphavleg var det to hellerar her, men den austre vart øydelt av bygginga av Ytrebygdsvegen etter at utgravinga var ferdig. Den andre helleren ligg framleis synleg inn mot bergveggen rett vest for svingen. Her står du bokstaveleg talt på 5400 år med norgeshistorie.

Stone Age Settlement

The rock shelter here at Ruskeneset was a settlement site used during the late Stone Age and Bronze Age, from around 5400 years ago to around 1500 years ago. The sea level during the Stone Age was several meters higher than today, and the tidal current channel attracted an abundance of marine resources such as shellfish, fish, seals and small whales. These prehistoric settlements were discovered in 1914 and excavated between 1914 and 1916.

Originally, there were two settlement areas, but the eastern site was destroyed when the road was built. The other site is still visible. Graves of five individuals have been found at the site: three older adults, one teenage girl and a child aged about 5-6. Importantly, the site shows evidence of early agriculture and animal husbandry. Imprints of barley grains on pottery, and bones from cows, sheep, goat, pigs and dog are among the finds. These are dated to the early Bronze Age, about 1500 - 1400 BC. Other finds from the site include bones of additional animals - the majority being from deer and seals - and tools and various artefacts of bone and stone.

Sheteligs kart over dei to buplassområda (svart) ved utgravinga. Kun buplassen til høgre er bevart idag. Map of the two settlements areas, only the one to the right is preserved.

Graver

Hellerane ligg nordvendt og på skuggesida, men skjerna folk mot regn og vind. Tjukke kulturlag viser at her har det budd folk i yngre steinalder og i tidleg bronsealder. Det er funne graver av minst fem indivi i kanten av buplassen. Skjellettetmaterialet frå desse gravene tyder på at minst tre av dei var gamle folk. Ein av dei hadde fått med seg ein steindolk i grava. I tillegg vart det funne delar av skjellettet til det som truleg var ei jente på 12-13 år, og gravlegginga av eit barn på 5-6 år i kulturlaget. Ei av gravene er C14-datert til bronsealder.

Kulturlag

Kulturlag er restar av nedbrote organisk materiale som er bygd opp av at folk har brukt same plassen over lang tid. Det er gode bevaringsforhold i hellerane, og i kulturlaga var det mengder av reiskap av stein, gjev og bein. Av steinreiskap finst der aksar, sersparar, dolkar og plegesissar. Av bein og gevir var det fiskekrokkar, harpunar, sylar og knivar. Fiske gjeikk truleg for ein stor del fere seg med fiskekrokkar og harpunar. Store mengder stein og beinavfall viser at reiskapane vart laga her på staden. Det vart og funne fine nålar og smykke av bein til å pynte drakt og hok, og eldstøen av flint til å gjere opp del.

Hellerane her på Ruskeneset er ganske små, og bergoverhengene er ikkje så stort. Dei som budde her har sikkert hatt ei form for tett eller overdekke på buplassen for å halda varmen, særleg i den kalde årstida. Eit tikkelt eller dekke var høgst truleg laga av skinn. Dei må ha hatt båtar av skinn eller tre til å fiska og jakt på store sjøpattedyr, mest og til å komma seg rundt i eit landskap dekkja av djupe skogar.

Dyrebein

Avfallsmaterialet i kulturlaga viser at menneska her i stor grad har levd av fisk, i hovudsak torsk. Men hjort og set har og vore ein viktig del av menyen. Hjortebena består elles nesten berre av kransum med tilhøyrande halsvirvar, samt nedste del av tatenne. Det same gjeld selbeina. Det tyder på at hellerane i perioder og har vore ein slakteplass for jakt, og at hovuddelen av dyret har vorte frakta vidare til andre buplassar. I tillegg vart det funne bein av fleire fuglear og av mellom anna bever, eter, bjørn, hund, ekorn og mår. Dei fanga og småkval, og bein og kvittemør frå desse er bevart i kulturlaga.

Tidleg korndyrking

Noko av det som er særskilt for buplassane her på Ruskeneset er funne spor etter tidleg korndyrking og hudyrd med ku, sau/gøtt og gris, og det vart avtrykk av buggkorn i leikkar. Desse husdyr- og kornfunna er datert til omlag 1500-1400 f.Kr. altså i bronsealderen.

Skjellettrestar (kjev og tenner) frå berregrava på buplassen. Bones from the child burial at the site.

Truleg har dei drive med jordbruk i tillegg til fangst og fiske, og flytta mellom hellerane og jordbruksbuplassane.

Dei siste spora i helleren stammar frå midten av jernalder (omlag 500 e.Kr.). På denne tida vart hellerane og mytta til periodiske rasteplassar i te for vær og vind i samband med fiske og fangst.

Bein frå gravfunne flint daggjer from tunell.

Steinalder (ca. 10 000 - 1500 f.Kr.)

Bronsealder (ca. 1500 - 500 f.Kr.)

Jernalder (ca. 500 f.Kr. - 800 e.Kr.)

1914-1916: Oppdaga av buplassane på Ruskeneset.

Konklusjon

Prosjektet er ferdigstilt og tilskotet utbetalt. Sluttrapport ligg vedlagt. Rekneskap kjem fram av sluttrapporten. MERK at dette tilskotet allereie er utbetalt Hordaland fylkeskommune.

BARK	Tiltak	Prosjektkostnad	Tilskot	Utbetalt	Rest
2019	Kulturløype	203.400,-	25.000,-	25.000,-	0,-
Prosjektet er ferdigstilt og tilskotet er utbetalt. Sluttrapport ligg vedlagt.					

Prosjektet er for det meste ferdigstilt. Det er etablert ein kultursti med trapper, bruer og klopper fint tilpassa terrenget. Skjøtsel av gravrøysar er utført av Vikebygd barneskule. Stien er etablert og tatt i bruk, men offisiell opning vert fyrst i mai 2020. Einaste attståande tiltak er å plassera ut skilttavler. Skilttavlene er i produksjon, men kostnaden er tatt med i rekneskapet då det er henta inn fastpris på anskaffingane. Tavlene vert montert når desse er ferdigstilt. Tilskotet er utbetalt sjølv om tavlene ikkje er oppført. Tilskotet utgjer langt under 50% av den totale prosjektkostnaden, og tavlene er i prosess i samarbeid med Hordaland fylkeskommune. Kostnadene i prosjektet er endelege. Hordaland fylkeskommune vil sende oppdaterte bilder av prosjektet når tavlene er montert.

Gravrøys på Aganeset før og etter skjøtsel.

Kostnad	SUM
Materiell og arbeid bruer og gangveggar	72.686,-
Betong	1781,-
Graving, ny bru, utlegging grus	16.750,-
Sand og transport	8254,-
Div skilt	1831,-
Messingstreng	129,-
Div skilttavler	10.481,-
Grafisk design	11.584,-
Illustrasjon	10.000,-
Rydding, div dugnadsarbeid	21.800,-
Dronefoto/fuglebilder	10.313,-
Trapper i tre	14.555,-
SUM	180.164,-

Finansiering	SUM
Dugnad 109t á 200,-	21.800,-
BARK 2019	25.000,-
Sparebankstiftinga Hardanger	75.000,-
Hardanger Historielag	5000,-
Gjensidige	55.000,-
SUM	181.800,-

Konklusjon

Prosjektet er for det meste ferdigstilt og tilskotet er utbetalt. Attstående arbeid er å trykka og plassera ut skilttavler og to nyleg ferdige trapper, men tiltaka er fakturert. **MERK** eit avvik mellom informasjon i e-post med rapport og rekneskap i rapporten. Det vert motteke oppdatert rekneskap i etterkant av e-post med oppsummering av utført arbeid. Det er ikkje lenger eit ubenytt overskot i budsjettet slik rapporten i eposten seier då trappene no er innkjøpt.

Skipshelleren, Vaksdal

ID 15917

BARK	Tiltak	Prosjektkostnad	Tilskot	Utbetalt	Rest
2019	Skilting	23.000,-	11.500,-	11.500,-	0,-
Prosjektet er ferdigstilt og tilskotet vert utbetalt. Sluttrapport ligg vedlagt.					

Vaksdal kommune søkte i 2019 om tilskot til opprusting av skilt som fortel om bruken av området ved Skipshelleren. Kulturminnet er mykje brukt og er tilrettelagt med mellom anna ope formidlingsbygg/grindbygg, trapper, brygge, skilt og meir.

Dei gamle skilta som fortalde om området var slitt med dårleg lesbarhet, og mangelfull/ikkje oppdatert informasjon. Med dei nye skilta har området fått eit løft og det er lettare for folk å orientera seg i informasjonen.

Kostnad	Finansiering	Vaksdal kommune	BARK 2019	SUM
Skilt, piktogram og materiell			140 + 1987,-	2.127,-
Design, korrespondanse, møter, admin		12.000,-		12.000,-
Montering og demontering, vask av eksisterande skilt, rydding, m.v			8000,-	8.000,-
SUM		12.000,-	10.127,-	22.127,-

Konklusjon

Prosjektet er ferdigstilt og sluttrapport vedlagt. Tilskotet vert utbetalt.

BARK	Tiltak	Prosjektkostnad	Tilskot	Utbetalt	Rest
2018	Skilting og merking	35.100,-	11.250,-	0,-	11.250,-
2019	Skilting og merking			11.250	0,-
2019	Omdisponert tilskot frå tidlegare overførte BARK midlar	61.669,-	Omdisponert tilskot	18.019,-	

Tilskotet vert utbetalt. Totalt vert det utbetalt kr 29.269,-. Av dette er 18.019,- tilskotsmidlar som tidlegare er overført HFK og som er omdisponert til prosjektet pga auka omfang.

* *Tilskotsmidlar som allereie er overført til Hordaland fylkeskommune*

Prosjektet er ferdigstilt og skiltet er satt opp. I gjennomføringa av prosjektet vart det klart at det var ynskjeleg med ei større informasjonstavle ved Munkarøysi enn det som var omsøkt. Dette førte til ei auke i kostnadene som det ikkje var tatt høgde for i budsjettet. Plasseringa ved røysa og den mykje nytta turstien gjer at prosjektet har stort formidlingspotensiale. Hordaland fylkeskommune har omdisponert eldre tilskotsmidlar til prosjektet for å dekkja dei ekstra kostnadene ei større tavle fører med seg. Desse kostnadene er primært knytt til skiltstativet, samt at det no var mogleg å få plass til ein illustrasjon på skiltet.

Gravrøysa ligg i opne bjørkeskog og har ikkje trong til skjøtsel. Den vert ivareteke av grunneigar. Dersom dette endrar seg i framtida vil Hordaland fylkeskommune utarbeida skjøtelsplan for å sikra vedlikehaldet, men det er i dag ikkje rekna som naudsynt med ein eigen plan for dette.

Kostnad	Finansiering	Granvin turlag	HFK	BARK 2019	SUM
Skiltstativ og trykk				17.245,-	17.245,-
Ryddeutstyr, bensin, m.m.				700,-	700,-
Merkemaling				1160,-	1160,-
Merkestolper				975,-	975,-
Sikring løype (tau)				155,-	155,-
Registreringskasse tur				2220,-	2220,-
Fjellbolter tavle				210,-	210,-
Forarbeid tavle		3.600,- (12tx300)			3.600,-
Rydding/merking		10.800,- (36t x 300)			10.800,-
Montering tavle		1.800,-,- (6t x 300)			1.800,-
Admin		3.600,- (12 x 300)			3.600,-
Layout			7000,-		7000,-
Tekst			5000,-		5000,-
Øversetjing			600,-		600,-
Illustrasjon				500,-	500,-
Foto				250,-	250,-
SUM		19.800,-	12.600,-	23.415,-	55.815,- eks.mva
Mva 25% på utgifter				5854,-	
				29.269,-	61.669,-

Merk at rekneskapet i vedlagt sluttrapport frå Granvin Turlag gjer andre summar for eigeninnsats. Grunnen til dette er at rekneskapet er satt opp i eit oppsett som fører mva 25% på alle summar og timesatsen for eigeninnsats for turlaget og fylkeskommunen er justert ned for å ikkje få for høg sum på eigeninnsats. Granvin Turlag får ikkje momskompensasjon og alle summar er difor inkludert mva.

Konklusjon

Prosjektet er ferdigstilt og sluttrapport vedlagt. Tilskotet vert utbetalt.

BARK	Tiltak	Prosjektkostnad	Tilskot	Utbetalt	Rest
2019	Skilting	50.000,-	25.000,-	0,-	25.000,-
Prosjektet er starta opp og vert ferdigstilt 2020. Tilskotet vert søkt vidareført.					

Prosjektet er starta opp i dialog med Granvin kommune. Det er utarbeidd eit utkast til skilt og dette er i ferd med å verte ferdigstilt. Det er likevel usikkert om det er aktuelt å setje det opp i 2019, eller om ein skal avvente nytt kommunevåpen i 2020. Plassering av skilt er avklart. Prosjektet vert ferdigstilt seinast i 2020.

BARK	Tiltak	Prosjektkostnad	Tilskot	Utbetalt	Rest
2019	Skilting	50.000,-	25.000,-	0-	25.000,-
Tilskotet vert søkt vidareført til 2020.					

Prosjektet er ikkje starta opp, og vil verte gjennomført i 2020. Bergen kommune søker overføring av tildelt tilskot til 2020.

BARK	Tiltak	Prosjektkostnad	Tilskot	Utbetalt	Rest
2013	Tilrettelegging		25.000,-	0,-	25.000,-
Tilskotet vert søkt vidareført til 2020					

Prosjektet er ikkje gjennomført, men dialogen med Askøy kommune er etablert og prosjektet er ynskt gjennomført av kommunen. Dersom prosjektet ikkje let seg gjennomføra i 2019 vil Hordaland fylkeskommune vurderer å søkja om omdisponering av tilskotet til eit meir eigna prosjekt.

BARK	Tiltak	Prosjektkostnad	Tilskot	Utbetalt	Rest
2013	Tilrettelegging		25.000,-	0,-	25.000,-
Tilskotet vert søkt vidareført til 2020					

I 2019 vart det gjennomført møte og synfaring med Kolltveit Skule og Fjell kommune. Grunneigar er framleis positiv til prosjektet og særleg til skulen so rolle. Fjell kommune har løyvd tilskot til innkjøp av rotsakser og arbeidshanskar for gjennomføring av skjøtsel. Kolltveit skule ynskjer å nytta prosjektet inn i eit Erasmus+ prosjekt; «Seaways – pathways of international learning». Dette prosjektet tar til på nyåret. Skulen er positiv til å ta opp att dette prosjektet og få gjennomført skilting, samt å kunna nytta kulturminna aktivt i undervisninga. Prosjektet vert ferdigstilt i 2020.

BARK	Tiltak	Prosjektkostnad	Tilskot	Utbetalt	Rest
2018	Skjøtsel/ forprosjekt tilrettelegging	584.000,-	292.000,-	0,-	292.000,-
2019				0,-	292.000,-
Tilskotet vert søkt vidareført til 2020.					

Prosjektet er forsinka grunna utfordringar med økonomi i kommunen og endringar i oppgåver for dei tilsette. Austrheim kommune vil no restarta arbeidet med prosjektet, og vil setje av ein sum på investeringsbudsjettet i 2020. Kommunen ynskjer å kopla formidlinga til Biosfæreprosjektet der Austrheim er med. Det er kalla inn til eit møte i saka i byrjinga av desember for å drøfta vidare arbeid. Austrheim kommune vil setje av midlar på investeringsbudsjettet i 2020. Tilskotet vert søkt vidareført til 2020.

Oppsummering

BARK	Prosjekt	ID	Tilskot	Utbetalt 2019	Rest	Søknad om videreføring av midlar til 2020	Merknad
2013	Kongshaugen	91779	25.000,- (tilskotet er utbetalt HFK)	0,-	25.000,-	JA	
2013	Kolltveit	127360 m.fl	25.000,- (tilskotet er utbetalt HFK)	0,-	25.000,-	JA	Prosjektet er starta opp.
2014	Ruskeneshellaren	25782	25.000,- (tilskotet er utbetalt HFK)	4000,-*	0,-	-	Sluttrapport vedlagt
2017	Vindenes RA	64065	110.000,-	110.000,-	0,-	-	Prosjekt igangsatt. Delrapport vedlagt
2018	Steinalderstien		292.000,-	0,-	292.000,-	JA	Prosjektet vert gjennomført 2020
2018	Munkarøysi		11.250,-	11.250,- 18.019,-*	0,-	-	Sluttrapport ligg vedlagt
2019	Kvalvågen		50.000,-	50.000,-	0,-	-	Sluttrapport vedlagt
2019	Vollane		25.000,-	0,-	25.000,-	JA	Prosjektet vert gjennomført 2020
2019	Skipshellaren		11.500,-	11.500,-	0,-	-	Sluttrapport vedlagt
2019	Aganaset		25.000,-	25.000,-	0,-	-	Sluttrapport vedlagt
2019	Kulturminne på Seim		25.000,-	0,-	25.000,-	JA	Prosjektet er starta opp og skilt er under utarbeiding
SUM utbetalt 2019				207.750			
<i>SUM utbetalt 2019 tidlegare overført tilskot inkludert</i>							229.769,-

* Allereie utbetalt til HFK gjennom delrapportering eller som tidlegare overførte midlar